

E
LAMBERG. PRI DOBRNIM, Filiala, posvečena sv. Katarini.

1.

Para Strmec.

Orientacija je 23° nagnjena proti severovzhodu. Leži v ravnini tik pred vasjo.

Literatura in viri: Ing. Drožen: Bistum Diözese Lavant VIII. Dekanat Neukirchen. Marburg 1893;

Cerkev predstavlja enoten pravokoten prostor s sedlasto streho in zvonikoma nad fasado. Na zapadni strani ima prizidano zakristijo z oratorijem, prekrito s pultasto streho.

Zunanjščina: Zelo preprosta z opečnim profiliranim venčnim vidcem, okna so pravokotna z usločenim zaključkom. Za pol metra izstopajoči zvonik je spodaj okrašen z vodoravno metlasto rustiko, zgornjo polovico pa krasita po 2 pilastra. Pravokoten kamenit portal krasi trikotno čelo z božjim očesom v reliefu. Na arhitravo se nahaja plošča z napisom: S. Chaterinae Virginis honoris Deo Datori fautori totiusque parochiae fervore aedificata fuit (1841). V prvem nadstropju ima polkrožno usločeno lino, v drugem dvakrat usločeno lino. Zvonove line, ki so na vseh⁴ straneh ~~zvonov~~, so polkrožno zaključene. Zvonikova streha je pločevinasta, piramidasta. Pod zvonico se nahaja sončna ura z vidno letnico 18... Zakristija ima na južni strani preprost kamenit pravokoten portal, držan v rusticiranem klasicističnem duhu.

Notranjščina: Enoten prostor, katerega sestavljajo 3 kapasto obokane traveje. Tlak je kamenit. Pevski kor, katerega nosijo 2 kanelirana slopa in 3 kapasti oboki ima neokusno poslikano leseno ograjo in preprosto

orgeljsko omaro. Pravokoten, kamenit, marmoriran portal vodi v zakristijo, nad katero je oratorij. Zakristija ima dvojni kapasti obok, oratorij pa banjo.

Oprava: Glavni oltar je lesen, tabernakljast, brez umetniške vrednosti. Ima tudi lesen suppedanij. Na ravno zaključeni presbiterijski steni ima v olju naslikano iluzionistično podan nastavek. Slikarija je delo Vrenka Jožefa iz l. 1843. Kot izgleda je imela cerkev nekoč tudi stranska oltarja. Prižnica, katero krasi Mozes je držana v baročno klasicistični tradiciji ter je brez umetnostne vrednosti.

Oprema: Večna luč je lepo baročno delo l. pol. 18. stol. Lesteneč držan v klasicistični formi je ~~zaprta s stekleno ploščo~~ steklarsko delo sredine 19. stol. Oltarna slika titularne svetnice je verjetno Vrenkovo delo (opl.). Križev pot (opl. 45 x 68 cm) je zanimivo rustikalno delo iz 18. stol. Slike so zaprašene, deloma ledirane in deloma plesnive. Delo bi bilo vredno očuvati. Okviri in nemški napisi so kasnejšega izvora. Slika o. pl. format 180 x 300 cm, pokončna pravokotna, polkrožno zaključena, okvir originalen, okrašen s klasicističnim prelepom ter na oglih z rosetami. Prikaže v kasnobarocchi serpentinasti kompoziciji vizijo sv. Štefana, ki kaže z levico v desni spodnji kot na kamenje, z desnico pa v levi zgornji, kjer je Marija z blagoslavljajočim detetom, ki mu nudi palmovo vejico. V spodnjem delu slike nakazana pokrajina, zgoraj se nebo odpira v glorio. Fiziognomije kažejo na štajersko baročno šolo, v koloritu se že uveljavlja rjavkasti ton. Delo je kvalitetno, žal močno zaprašeno, na večih mestih pretrgano ter v spodnjem ~~delu~~ delu polkrožno naterano. V desnem spodnjem kotu je napis : PHI: CARL: LAZBERG PINXIT 1788. Na nasprotini steni se nahaja slika enakega formata in istega mojstra.

V serpentinasti kompoziciji je upodobljeno telo umirajočega, od desnega kota navzgor, pogled umirajočega in strežaj tvorita drugo smer, ki se konča v Jezusu; katerega nosi po stopnicah bližajoč se Jožef. Blagoslavljajoča Jezusova desnica zaokrene kompozicijsko smer k od leve priletelemu angelu, ki polaga venec iz vrtnic na Jožefovo glavo. Stopnišče se izgublja v baročno brezprostorje. Obrazi ljudi so rusticirani, obrazi nebeščanov idealizirani. Poza umirajočega spominja na Maratijevo "Jožefovo smrt". Sliki sta iz strmske farne cerkve.

V oltarju se nahaja slika o. pl. 107 x 62 cm., pravokotnega zgoraj konkavno-konveksno usločenega formata. Kompozicija je križno diagonalna s sečiščem v ~~ax~~ Mariji z Jezusom. Diagonale tvorijo angeli ter Katarina, ki sprejme od Jezusa zaročni prstan. Slika torej predstavlja Zaročbo sv Katarine. V ozadju na desno je pogled na mesto. Katarina je odeta v kraljevski plašč, nosi modni steznik sredine 18. stol. Slika je precej krakelirana in zaprašena. Je delo srednje kvalitete 2/3 18. stol. Ta slika kot Križev pot in večna luč so iz stare cerkve, ki je bila porušena konec 18. stol. Neki velum je iz 18 stol.

Zvonik in podstrešje: Zvonov cerkev nima.

Resume: Sedanja cerkev je iz l. 1841. Srednjeveška cerkev-kapela se je nahajala na mestu sedanje hiše št. 16, ki hrani v sebi njeno ~~ex~~ xostanke. Njeno zidovje je porabljeno v kletne in stanovanjske namene. Ustavljeni so le kasnejši oboki. Na južni strani stavbe je viden talni zidec, na severu je bil enak, a je bil odbit. Debelina zidu je povprečna 80 cm. Zunanja dolžina in širina stavbe je 7.5 x 5.5m. Zidec je pristrešen ter kaže na kvečjemu gotško stavbo, čemer bi odgovarjala tudi konstrukcija gradnje. Na ~~stare~~ kapelo so l. 1857. postavili sedanjo hišo, kot pravi letnica lesenega vhodnega portala. Po pripovedovanju so našli v okolici

hiše človeške kosti, kar kaže na opuščeno staro pokopališče. Kapela se prvič omenja l. 1262. Sedanji ostanki predstavljajo že drugo stavbo, v kateri je bila l. 1759. pokopana neka grofica Schrattenbach. Za vlade Jožefa II. so cerkev opustili in je propadala, dokler je niso predelali v stanovanjsko hišo.

Konservatorske opombe: Cerkev je v redu vzdrževana, čeprav trpi na močni talni vlagi. Strop in deloma stene kažejo močne razpoke, kar je verjetno tektonskega izvora, a zaenkrat cerkve še ne ogroža.

Dodatek: V zakristiji se nahaja srebrn pozlačen kelih z napisom: WALENTIUS ET AGNES LEGWART EX HRENOVA CUM FILIO BLASINO MATHEAS ET MICHAELE HUNC CALICEM OFFEREBANT 1854. Relikviarij s testom iz l. 1795. ima napis: SAN SANTE CHATHERINAE IN LAMBERG VOVET JOANNES ALLITSCH SACERDOS 1845.

J. Curk, Celjska topografija, rkp. str. 33, 33', (zapiski 1956)

Stara podružna c. V vizitacijskem sporočilu iz l.1567(str.80) je bila p.c. v. Katarine podružnica župnije Nova cerkev.Stala je na cesti, v vasi, prav od gradom Lemberg.Prvi dokument, ki govori o njej je iz l.1262, je to Erwerbvertrag(str.106)
isitations Dekret iz l.1743 govori o tej cerkvi(str.106-107)
L.1759 je bila v kripti pokopana grofica v. Schrattenbach, lastnica Lemberga.
.1787 je bila cerkev opuščena in exekrirana. Od nje ostano samo nekaj zidovja r so pozneje uporabili za klet.
ova cerkev.L.1843 pod dekanom Križajem so zgradili novo cerkev.Cerkev je 11 lafter dolga in 4 klaftre široka.Ima en oltar sv. Katarine in v zvoniku 3 zvonove težke 650, 200 in 90 funtov.Vliti so bili l.1848 prvi, drugi l.1843 i Samassa v Ljubljani.
upnišče je že stara zgradba,ki je bila sredi 19.stol. prenovljena.(str.138)
upnijske knjige: ~~od~~ l.1656 dalje krstna knjiga, poročna knjiga od l.1689 n mr iška knjiga ~~od~~ l.1689. (str.184)

Ign.Orožen: Das Dekanat Neukirchen, l.1893,str.106-196)